

میراث فرهنگی؛ سرمایه‌ای فراتر از نفت نیازمند بازتعریف در ساختار اقتصادی کشور

پیشنهادات عملی، تدوین سازوکار اجرای متمرکز برای تکمیل ۱۰ موزه منطقه‌ای کشور و تخصیص اعتبار مشخص در لایحه بودجه سال آینده است.

تجربه سال ۱۴۰۱ نشان داد که هرچند کمک‌هایی انجام شد، اما نسبت به وسعت مأموریت‌های وزارتخانه، کافی نبود.

فرآیند بودجه‌نویسی باید به‌گونه‌ای عمل شود که در آن به موضوع میراث فرهنگی نگاه ویژه‌ای شود؛ این نگاه هم احترام به گذشته است هم برنامه‌ریزی برای فردای کشور و فرزندانمان.

ما به‌هیچ‌وجه نباید اجازه دهیم که یأس یا ناامیدی بر فضای تصمیم‌سازی غلبه کند. امروز باید با یک تدبیر قدرتمندانه، مسیر توسعه کشور را از دل فرهنگ عبور دهیم. بودجه باید دغدغه مردم را ببیند. نمی‌شود در تهران کارمندی با ۱۲ یا ۱۵ میلیون تومان زندگی آبرومندانه‌ای داشته باشد و این‌ها حرف‌های بی‌مبنایی نیست. همان‌طور که نباید مردم سیستان و بلوچستان برای زنده ماندن به قاچاق سوخت روی بیاورند؛ باید کارخانه زد، اشتغال آفرید، عزت را به معیشت مردم بازگرداند.

در پایان، تأکید می‌کنم که با همکاری مجلس، دولت، وزارتخانه‌های مرتبط و نهادهای بالادستی می‌توانیم میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی را به محور توسعه پایدار، اشتغال‌زا و هویت‌ساز کشور تبدیل کنیم. این مأموریتی ملی است و من به‌عنوان خادم ملت، خود را در قبال آن مسئول می‌دانم.

میراث فرهنگی و گردشگری ظرفیتی به‌مراتب فراتر از نفت برای درآمدزایی پایدار دارند. نفت منبعی محدود و رو به پایان است؛ اما میراث ما هر چه بیشتر شناسانده و مصرف شود، ثروتمندتر و پربارتر می‌شود. این ویژگی یگانه، میراث فرهنگی را به یک مزیت راهبردی در توسعه اقتصادی و فرهنگی کشور تبدیل کرده است.

بیش از ۴۰ هزار اثر ثبت‌شده در کشور وجود دارد که ۱۸۰۰ مورد آن در استان همدان واقع شده است. این آثار، نه تنها سرمایه‌های فرهنگی‌اند، بلکه می‌توانند محورهای توسعه شهری، اشتغال‌زایی و هویت‌سازی در سطح ملی و بین‌المللی باشند. نمونه‌ای روشن از این نگاه، سیاست راه‌اندازی موزه‌های منطقه‌ای است؛ جایی برای گردآوری، نمایش و صیانت از آثار تاریخی که می‌توانند به قطب‌های گردشگری علمی و فرهنگی تبدیل شوند. اما در عمل، وزارت میراث فرهنگی مظلوم واقع شده است. به‌عنوان مثال، مخزن امن میراث فرهنگی در همدان که با صرف منابع ملی ساخته شده، پس از یک سال هنوز به‌دلیل کمبود نیروی انسانی غیرفعال است. این نقیصه‌ها، نه حاصل ضعف وزارتخانه، بلکه نتیجه‌ی کم‌توجهی به جایگاه آن در ساختار بودجه‌ریزی کشور است.

ما در مجلس شورای اسلامی و به‌ویژه کمیسیون فرهنگی مجلس، آمادگی داریم با همکاری نزدیک با دولت و وزارت میراث فرهنگی، گام‌های مؤثری برای جبران این عقب‌ماندگی برداریم. یکی از

حمیدرضا حاجی بابایی

نایب‌رئیس اول مجلس شورای اسلامی

امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند بازگشت به اصل مردم‌باوری در حکمرانی هستیم. اگر سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و فرهنگی کشور با تکیه بر مشارکت مردم، گفت‌وگوی صادقانه و زبان خدمت تنظیم شود، بدون تردید مردم آن را خواهند پذیرفت. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب فرمودند: اصلاح ساختار بودجه یک ضرورت است، نه شعار. ما باید با صداقت با مردم صحبت کنیم و به آن‌ها نشان دهیم که چه مسیری منتهی به آینده‌ای بهتر خواهد شد. از این منظر، یکی از غایبان بزرگ در ساختار اقتصادی کشور، میراث فرهنگی و گردشگری است. متأسفانه این حوزه در سیاست‌های کلان بودجه‌ای جایگاه درخور ندارد، در حالی که به‌باور بنده،

